

گزارش جام جم درباره فیلم منتشر شده از گفتار و رفتار یک نماینده مجلس

دور از شأن مجلس

گفتار دور از ادب و رفتار توهین‌آمیز یک نماینده مجلس در کنار وقایع مشابه آن نشان می‌دهد که لازم است آیین‌نامه‌های قانونی در برخورد با رفتارهای خلاف شأن نمایندگان بیش‌از پیش جدی گرفته شود

{ ۲ }

گفت‌وگو با شاهدان آتش‌سوزی مرکب‌ار مدرسه‌ای در زاهدان

تکرار شین‌آباد در زاهدان

دختران دانش‌آموز پیش‌دبستانی و دبستان غیردولتی دخترانه اسوه حسنه زاهدان غافل از سرنوشت تلخی که در انتظارشان بود، سر کلاس نشسته بودند که ناگهان چراغ نفتی واژگون شد تا تراژدی رقم بخورد. شعله‌های آتش سریع کلاس را در آغوش گرفت، صدای جیغ و فریاد دانش‌آموزان از داخل کلاس شنیده می‌شد. معلم و مسؤولان مدرسه سعی کردند دانش‌آموزان را از کلاس خارج کنند، اما آتش سد راه چهار دختر بچه شد. اهالی سر رسیدند و فداکارانه به دل آتش زدند و دو دختر را نجات دادند. دقایقی بعد آتش‌نشنان آمدند و دو دانش‌آموز دیگر را از میان آتش نجات دادند.

{ ۱۹ }

روایتی از يك كمپ ترك اعتياد مجوزدار كه معتادان را بی‌رحمانه تنبيه می‌کند

ترك اعتياد با كابل وشلاق

{ ۱۸ }

تفاهم‌نامه حج ۹۸

بين ايران و عربستان امضا شد

هیأت مذاکره‌کننده حج تمتع ۹۸ به سرپرستی علی‌رضا ربیدیان - رئیس سازمان حج و زیارت - به دعوت «بتن» وزیر حج عربستان سعودی به‌منظور مذاکرات حج تمتع، روز یکشنبه ۲۵ آذر عازم عربستان سعودی شد که مذاکرات طرفین درباره حج ۹۸ در دو سطح انجام شد و تفاهم‌نامه دو‌کشور دیروزه به‌سرانجام رسید. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان حج و زیارت، در جلسه نخست، کارشناسان در مورد موضوعات اجرایی حج به بحث و تبادل‌نظر پرداختند و پیشنهادهای لازم نیز ارائه‌شد که نتیجه آن برای مذاکرات میان رئیس سازمان حج و زیارت و وزیر حج و عمره عربستان سعودی آماده شد. در جلسه نهایی میان رشیدیان و بتن نیز دو طرف به جمع‌بندی مذاکرات کارشناسی و موارد مورد‌نظر طرفین پرداختند. در این جلسه، رئیس سازمان حج و زیارت جمهوری اسلامی ایران نیز فهرستی از مشکلات حج سال ۹۷ را ارائه و پیشنهادهای را برای حج پیش‌رو مطرح کرد. وزیر حج عربستان سعودی هم نظرات خود را نسبت به موضوعات مطرح، و قول مساعد برای رفع مشکلات گذشته و برنامه‌ریزی برای بهبود آنها

رجوع به صفحه ۲

یادداشت

لزوم ارتقای آگاهی عمومی درخصوص عملکرد نمایندگان

حواشی این روزهای رفتار و عملکرد برخی نمایندگان مجلس، لزوم بررسی، ارزشیابی و نظارت بر عملکرد ایشان را جدی‌تر می‌سازد. عدم بررسی و ارزشیابی عملکرد نمایندگان مجلس در کشورمان، علل و زمینه‌های مختلفی دارد که یکی از مهم‌ترین آنها ناشنایی اکثر افراد جامعه با وظایف و نقش‌های نمایندگان مجلس شورای اسلامی است. برای فهم و ارزشیابی عملکرد يك نماینده مجلس، ابتدا باید نقش‌ها و وظایف او را بشناسیم. در نتیجه همین عامه مردم تصور می‌کنند که مهم‌ترین وظیفه نماینده این‌است که اقدامات لازم را برای توسعه حوزه انتخابیه خود انجام دهد و این برای بسیاری از مردم یکی از مهم‌ترین معیارهای ارزشیابی عملکرد نماینده‌شان است. در همین راستا، مردم از نماینده انتظار دارند به تنهایی کارهایی مانند رساندن آب آشامیدنی به روستاها، جاده‌سازی و ساخت و تجهیز مراکز درمانی و... را انجام دهد. البته شاید این مساله مربوط به قشر کمی تحصیلکرده‌تر باشد و برخی از مردم انتظارات نامعقول‌تری مانند شغل یابی برای آشنایان، شرکت در مراسم عروسی و عزاو... را دارند. در نتیجه این انتظارات مردم، نمایندگان مجلس تصمیم می‌گیرند تا بیشتر به مدیریت مسائل مربوط به حوزه انتخابیه بپردازند و شروع به نادیده گرفتن نقش ملی و قانونگذاری خود می‌کنند.

مشکل بعدی که وجود دارد و این ناآگاهی آن را تشدید می‌کند، فقدان شفافیت در سیستم نمایندگی است. به این معنی که اغلب مردم نمی‌دانند نمایندگان آنها چگونه عمل می‌کنند و کیفیت و حتی کمیت عملکرد ایشان مشخص نیست. مهم‌تر این‌که هیچ الگو و مدلی نیز برای سنجش عملکرد نمایندگان مجلس وجود ندارد و به دلایل مختلف مانند ابهام، پیچیدگی و گستردگی محدوده فعالیت ایشان و قرار گرفتن آن در مرز میان مدیریت دولتی و علوم سیاسی، این حوزه در پژوهش‌ها و مطالعات صورت گرفته، نسبتاً مغفول مانده است. در دسترس‌ترین معیار ارزشیابی عملکرد نمایندگان شاخص‌های کمی مربوط به عملکرد (مانند تعداد تذکر، نطق، حضور و غیاب و ...) است که آن هم به صورت رسمی از سوی مراجع ذی‌صلاح اطلاع‌رسانی، بررسی و موشکافی نمی‌شود. درنهایت و براساس توضیحات ارائه شده، گاهی افرادی با رای مردم به قدرت می‌رسند که شایستگی لازم را ندارند و نبود معیار ارزشیابی عملکرد موجب می‌شود این عدم شایستگی پنهان بماند. بر این اساس شایسته است رسانه‌ها و مراجع مربوط درخصوص نقش‌ها و وظایف نمایندگان اطلاع‌رسانی گسترده کرده و حداقل عملکرد کمی ایشان را تحلیل و بررسی کند تا ضمن افزایش آگاهی عمومی، بازخوردی به خود نمایندگان برای بهبود عملکردشان داده شود. □

تصویر، مقوله عجیبی است. از وقتی صوت و تصویر وقایع و نقل‌قول اشخاص ضبط می‌شود انکار ادعاها خیلی سخت است. توضیح سخت است و آن لحظه می‌تواند برای همیشه در تاریخ ثابت شود. حکایت مستند هاشمی زنده است همین است که حاوی تصاویر آرشیوی مهمی از یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های تاریخ معاصر کشور است. شخصیتی که حداقل در چهل سال اخیر نقش موثری در بستر اتفاقات ایران داشته و هیچ‌کس نمی‌تواند این نقش را زیر سوال ببرد. این یادداشت به چهار سوال درباره این مستند پاسخ می‌دهد.

مستند چه می‌گوید؟

تک خطی مستند، همان اسم مستند است؛ هاشمی زنده است. با همان معنی مثبت و منفی که می‌تواند داشته باشد. او در هر برهه‌ای اثرگذار است؛ انقلاب، برکناری بنی‌صدر، اتمام جنگ تحمیلی، تصمیمات مجلس خبرگان، دوران سازندگی، ریاست جمهوری روحانی، برجام و انتخابات مجلس دهم همه از اثرگذاری آقای هاشمی حکایت دارد. این اثرگذاری در حدی است که همین امروز و نزدیک به یکسال از درگذشت مرحوم هاشمی مردم اثرات مجلس دهم، برجام و آقای روحانی را می‌بینند و هاشمی بعد از درگذشت هم کنش سیاسی دارد و به شکلی در فضای سیاسی کشور زنده است؛ مستند از تغییر و تفاوت رویکرد آقای هاشمی در حوزه اقتصادی که با حمایت از مستضعفین شروع می‌شود و به اقتصاد آزاد می‌رسد، می‌گوید. سازنده معتقد است ریلی که آقای هاشمی در اقتصاد دهه هفتاد به بعد جاگذاری کرد تا امروز و بجز در یک دوره محدود هنوز تغییر نکرده و هنوز قطار اقتصاد در همان ریل در حال حرکت است. اما آیا این مسیر همان مسیری است که قرار بود در طول انقلاب ریل‌گذاری شود؟

آیا تصویر کاملی از مرحوم هاشمی در این مستندی بینم؟

هیچ مستندی نمی‌تواند تصویر کاملی از یک شخص ارائه دهد. مگر اینکه حداقل ده قسمت شصت دقیقه‌ای باشد و خود مستند ساز مدعی این باشد که می‌خواهد تصویر جامع و کاملی به مخاطب بدهد که مستند مذکور این ادعا را ندارد. به‌خاطر همین شاید توقع برخی مخاطبان از مستند برآورده نشود. مثل نقش ایشان در حزب جمهوری اسلامی، نقش مثبت در بستر سازی سازندگی و تاسیس دانشگاه آزاد اسلامی که در مستند کمتر پرداخته شد. خط سیر داستان در کنار روایت زندگی آیت...! اشاراتی دارد به تغییر نگاه ایشان در قبل و بعد از انقلاب. کاشت و برداشت‌های مستند به

خاطر وجود تصاویر مشخص از این تناقض‌ها یا نگاه عده‌ای تکامل‌ها، اینقدر واضح است که در این فقره کسی نتواند آن قلمت بیاورد. مثل لحن ادبیات آیت... در محکومیت اغتشاشات خیابانی در دوران ریاست جمهوری که اینطور می‌گوید: نیروی انتظامی باید جلوی تخلف علنی را بگیرد با هر قیمتی. مرحله‌ای دارد. یک جا با نصیحت می‌شود، یک جا برخورد با باتوم می‌شود، یک جا برخورد با مسائل بعدی می‌شود و اگر لازم شد از هر چیزی استفاده کنند. مستند در برابر این سبک تناقض‌ها به رفتار بعدی ایشان مثلاً در نماز جمعه سال ۸۸ اشاره می‌کند. شاید این سبک از آرایه پیام به مخاطب جدید و نوآور نباشد، شاید کشف جدیدی نباشد اما همچنان مثل یک الگوی قدیمی بیننده را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

مستند حرف جدیدی دارد؟

خیر، اگر یک کتاب خوان حرفه‌ای هستی یا سیاست و تاریخ را به صورت جدی دنبال می‌کنی و دنبال کشف تازه‌ای درباره آیت...! هاشمی هستی این مستند تقریباً به شما کمک شایانی نمی‌کند. اما برای بیننده عادی سیر زندگی سیاسی آیت...! مملو از نکات جذاب است. اینکه چگونه خاتمی با ژست مخالفت با هاشمی رئیس‌جمهور شد و چگونه بسیاری از وزرای هاشمی از دولت وی به دولت اصلاحات نقل مکان کردند تا ماجرای ایران کنتر و تبلیغات عجیب ستاد انتخاباتی ایشان در سال ۸۴ و ماجرای هاشمی ۲۰۰۵. در رابطه با فرم و ساختار هم مستند آرشیوی است. آرشیو از چתי به دلیل نداشتن مصاحبه خوش ریتم را است ولی مصاحبه می‌تواند تاییده‌ای باشد به ادعاهای گوینده مستند و از این جهت و همچنین نبود بازسازی یا فرم‌های متفاوت می‌توان گفت مستند عادی است، البته آن‌هایی که دستی بر آتش دارند می‌دانند پیدا کردن این همه تصاویر آرشیوی با کیفیت و به‌گزینی آن‌ها کار بسیار سخت و طاقت فرسایی است که مستند را از این جهت متمایز کرده است.

دیدم می‌شود؟

به اعتقاد نگارنده بله. اولاً به دلیل شخصیت آقای هاشمی و جاذبه و دافعه‌ای که در جامعه دارد هر مستند نگاری از ایشان توان تبدیل شدن به یک مستند محل بحث را دارد. دوماً به دلیل قرائت انتقادی این مستند حتماً جواب‌هایی توسط طیف سیاسی حامی آیت...! هاشمی داده می‌شود. سوماً دانشگاه‌ها به عنوان بستر نوین ارائه محصولات مستندی می‌تواند به این دیده شدن کمک کند هرچند احتمالاً با مخالفت برخی مسؤولان محافظه کار مواجه می‌شوند و آخر اینکه هر محصولی که از قرائت رسمی و تکراری فاصله بگیرد حتماً جذاب است.

بیشتر بخوانید

بررسی سهم قاچاق دام در گرانی گوشت قرمز

گوشت ایرانی سر سفره همسایه

{ ۳ }

آیا ائتلاف تجاوزگر سعودی - اماراتی به توافق یمنی‌ها پایبند خواهد بود؟

آتش‌بسی با احتمال نقض

{ ۸ }

رونمایی از چند کسب وکار در حوزه گردشگری

استارت‌آپ‌ها در خانه «سرهنگ ایرج»

{ ۱۶ }

بررسی کیفیت و سلامت لیوان‌های طرح دار

آب سالم در لیوان سالم

{ ۱۴ }

{ ۱۵ }

دی میستورا؛

توافقاتی برای تشکیل کمیته قانون اساسی سوریه حاصل شد

«استفان دی میستورا» نماینده سازمان ملل در امور سوریه در نشست خبری مشترک با وزرای خارجه ایران، روسیه و ترکیه در ژنو گفت که در نشست سه جانبه امروز تلاش‌هایی برای توافق بر سر تدوین بسته پیشنهادی متوازن جهت تشکیل کمیته قانون اساسی سوریه انجام گرفت. به‌گزارش فارس، دی‌مستورا گفت که فکر می‌کند تلاش بیشتر برای ایجاد کمیته قانون اساسی ارزشمند است و افزود: «هنوز مسیر زیادی در این ماراتن باید طی شود.» وی افزود: فردا با دبیرکل سازمان ملل درباره آنچه که به توافق رسیده‌ایم، رایزنی خواهیم کرد. به شورای امنیت خواهیم رفت تا اطلاعات درباره تشکیل کمیته پیش نویس قانون اساسی را ارائه کنیم. وزرای خارجه جمهوری اسلامی ایران، فدراسیون روسیه و جمهوری ترکیه به عنوان سه کشور ضامن روند آستانه (روند صلح سوریه)، نشستی سه جانبه و مشورتی را با استفان دی‌مستورا فرستاده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور سوریه در ژنو مورخ ۱۸ دسامبر ۲۰۱۸ برگزار کردند. وزرای خارجه ایران، روسیه، ترکیه و دی‌مستورا در ژنو توافق کردند که برای تشکیل اولین نشست کمیته قانون اساسی سوریه اوایل سال آینده میلادی (۲۰۱۹) در ژنو تلاش کنند. حسین جابری انصاری، دستیار ارشد وزیر خارجه ایران در امور ویژه سیاسی نیز یکشنبه شب گذشته (۲۵ آذر) در دمشق با بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه درباره آخرین تحولات مربوط به تاسیس کمیته قانون اساسی سوریه گفت‌وگو کرده بود.

«بنیاد خیریه» ترامپ منحل می‌شود

به‌گزارش فارس، رسانه‌های آمریکا گزارش داده‌اند «بنیاد دونالد ترامپ» که به مشارکت در فعالیت‌های غیرقانونی سیاسی با هدف تأثیرگذاری بر انتخابات متهم شده قبول کرده منحل شود.

پیش از این دادستان کل نیویورک اعلام کرده بود از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، بنیاد خیریه او و سه فرزندش شکایت کرده است.